

UCHWAŁA Nr _____
RADY MIEJSKIEJ W PASŁĘKU
z dnia _____

w sprawie : uchwalenia Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki
Nad Dzieckiem i Rodziną w Gminie Pasłek do 2013 r.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2001r. Dz.U. Nr 142,poz. 1591 z późniejszymi zmianami), w związku z art.17 ust.1 pkt.13 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2009r. Dz.U.Nr 175, poz.1362 z późniejszymi zmianami)- uchwała się co następuje :

§ 1

Uchwała się Gminny System Profilaktyki i Opieki Nad Dzieckiem i rodziną w Gminie Pasłek do 2013 roku. Stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Kierownikowi Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pasłęku.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega umieszczeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego i w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego.

Projekt przygotował :

Elżbieta Marszałkowska

Radca prawny _____

Skarbnik _____

Uzgodniono z Burmistrzem dnia _____

**SYSTEM
PROFILAKTYKI
I OPIEKI NAD
DZIECKIEM
I RODZINĄ
W GMINIE PASŁĘK
DO ROKU 2013**

SPIS TREŚCI

1. Wstęp..... strona - 3
2. Ogólne zasady profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną..... strona - 4
3. Cel strategiczny oraz cele operacyjne..... strona - 5
4. Obszary Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną.....strona -6-10

WARTOŚCI

Dorosły człowiek posiada swój własny system wartości. Część z nich to wartości podzielane przez większość społeczeństwa, ukształtowane przez kulturę i tradycję narodową, część to nasze wartości osobiste, ukształtowane pod wpływem etosu rodzinnego, edukacji, osobistych doświadczeń, religii itp. Wartości ujawniają się nie tylko w sytuacjach rozstrzygnięcia ważnych dylematów życiowych, podejmowania trudnych decyzji, oceniania swojego postępowania i zachowania innych ludzi; znajdują swój wymiar także w życiu codziennym, to znaczy w tym jak się ubieramy, odżywiamy, jak kształtujemy swoje najbliższe otoczenie, jak spędzamy wolny czas, jaki jest nasz stosunek do pracy, jak wychowujemy nasze dzieci, a przez to jakie wartości przekazujemy następnemu pokoleniu.

Literatura przedmiotu wśród wartości najbardziej trwałych i podstawowych w życiu człowieka stawia rodzinę.

Rodzina zatem jest zarówno wartością samą w sobie jak i miejscem kształtowania systemu wartości.

To naturalne środowisko wychowawcze jest szansą na ukształtowanie człowieka radzącego sobie z rolami, w jakich przyjdzie mu funkcjonować w życiu, podejmującego zadania rozwojowe, skutecznie radzącego sobie w społeczeństwie.

Prawidłowe relacje pomiędzy poszczególnymi członkami rodziny są niezwykle ważne dla prawidłowego rozwoju i funkcjonowaniu dziecka w życiu społecznym.

Dysfunkcje w rodzinie pochodzenia powodują nieprawidłowy zapis wzorca zachowań i są powtarzane w rodzinach powodując dziedziczenie bezradności, braku umiejętności społecznie pożądanych zachowań w sytuacjach problemowych, zachwiania odpowiedzialności za własne decyzje i czyny, nieumiejętności wyznaczania drogi rozwoju, zaspokajania podstawowych potrzeb człowieka, innych członków rodziny w tym dzieci, braku potrzeby konstruktywnego spędzania czasu wolnego.

Nieprawidłowe relacje znaczących dla dziecka dorosłych, tj. rodziców i najbliższych w kręgu rodzin powodują nieprawidłowe zachowania dziecka w domu, szkole, grupie rówieśniczej.

Niebagatelne znaczenie ma w tej sytuacji fakt, iż rodzice przejawiają bezradność w procesie wychowania własnych dzieci, stosują nieprawidłowe metody wychowawcze, cedują wychowanie dzieci na szkołę. Często nie mają świadomości jakie wartości przede wszystkim chcą przekazać dzieciom. W sytuacjach gdy czują, że rodzinie potrzebna jest pomoc psychologiczna do specjalisty delegują jedynie dziecko, a sami czekają w bezczynności zmniejszając szansę na podjęcie procesu zmiany w rodzinie.

Stąd tak częsta agresja, trudności w nauce, brak umiejętności funkcjonowania w grupie rówieśniczej itp. Dzieci borykają się z problemami natury emocjonalnej, niekiedy wymagającej wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego.

II OGÓLNE ZASADY PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ.

Podstawą do rozwiązania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków.

Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć powinno charakter profilaktyczny.

Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem

Rodzina w pierwszej kolejności powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności.

Pomoc kierowana do rodzin powinna:

- w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielniania osób i rodzin poprzez przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów środowiska,
- być skierowana na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, na wsparcie osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup wsparcia, Kościołów, organizacji pozarządowych. Formy wsparcia dziennego powinny być wykorzystane przed formami całodobowymi.

Podstawy systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną powinny opierać się na następujących założeniach:

1. Podmiotowości rodziny, ochronie praw rodziny i dziecka.
2. Pierwszeństwa prawa dziecka do życia w zdrowej rodzinie.
3. Kompleksowości działań podmiotów publicznych i niepublicznych w działaniach na rzecz rodzin.
4. Pierwszeństwa dziecka do ochrony praw – zwłaszcza niepełnosprawnego oraz zagrożonego ubóstwem, deprawacją, degradacją i marginalizacją społeczną.
5. Edukacji jako podstawowego warunku rozwoju jednostkowego i zbiorowego – priorytet dla rozwoju indywidualnego potencjału i zdolności każdego dziecka.
6. Profilaktyki przed interwencją w rozwiązywaniu problemów rodziny i młodego pokolenia.
7. Promocji rozwiązań systemowych w pracy z dziećmi i młodzieżą opartych na subsydiarności, elastyczności, kompleksowości, efektywności, ciągłości i różnorodności form działania.
8. Wspierania rodziny w realizacji funkcji wychowawczych, opiekuńczych i socjalnych.

III CELE PROGRAMU.

Celem strategicznym programu Gminny System Opieki nad Dzieckiem i Rodziną jest:

Umożliwienie wszechstronnego rozwoju dzieciom i młodzieży z gminy Pasłęk oraz pomoc rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym, wymagającym wsparcia i pomocy w prawidłowym realizowaniu zadań, pełnieniu ról rodzicielskich oraz w przewyżczeniu trudnych sytuacji życiowych.

Cele szczegółowe:

1. Poprawa jakości życia, zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzin.
2. Przeciwdziałanie stanom grożącym degradacją społeczną, bezradnością społeczną.
3. Kompensowanie deficytów zdrowotnych, edukacyjnych, wychowawczych, społecznych i materialnych rodzin i dzieci.
4. Promowanie zdrowego stylu życia.
5. Integracja podmiotów stanowiących bezpośrednie otoczenie wychowawcze dziecka oraz minimalizacja czynników dezorganizujących środowisko wychowawcze dzieci i młodzieży.
6. Rozwijanie środowiska społecznego sprzyjającego wyzwalaniu potencjału intelektualnego, twórczego, organizacyjnego i społecznego ludzi młodych.
7. Ochrona dzieci i młodzieży przed porzuceniem, zaniedbaniem, przemocą, uzależnieniem, demoralizacją i przestępczością.

Priorytety Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną:

Eliminowanie czynników sprzyjających wykluczeniu rodzin poprzez:

1. Rozwój programów ochrony zdrowia dzieci i młodzieży.
2. Tworzenie infrastruktury instytucjonalno – organizacyjnej i finansowej wspomagającej programy integracji międzypokoleniowej, włączenie w życie społeczności lokalnej dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz ludzi młodych z deficytami edukacyjno – wychowawczymi i nieprzystosowanych społecznie.
3. Tworzenie zintegrowanych programów przeciwdziałania przemocy, wykołajenia i przestępczości młodego pokolenia.

Oczekiwane efekty:

Poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wymagających wsparcia i pomocy.

IV. OBSZARY GMINNEGO SYSTEMU PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ.

I. FUNKCJONOWANIE RODZINY

Cele operacyjne:

1. Pomoc w likwidacji przyczyn dysfunkcji – praca z rodziną
2. Wspieranie i usprawnianie systemu wsparcia rodziny: psychologicznego, prawnego, socjalnego.
3. Współpraca z instytucjami zajmującymi się opieką nad rodziną oraz przemocą w rodzinie.
4. Wzmacnianie potencjału rozwojowego rodziny.
5. Wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo – wychowawczych.

Zadania do realizacji:

1. Zapewnienie profesjonalnej pomocy dzieciom pozbawionym czasowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej w sytuacjach kryzysowych.
2. Warunkowanie udzielania pomocy przez zawieranie kontraktów.
3. Udostępnianie osobom i rodzinom bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego.
4. Zorganizowanie wsparcia dla ofiar przemocy.
5. Prowadzenie i rozwijanie świetlic socjoterapeutycznych i opiekuńczo – wychowawczych.
6. Dofinansowanie dożywiania dzieci e stołówkach szkolnych i przedszkolnych.
7. Rozwijanie oferty i realizacja zadań związanych z organizacją imprez sportowo – rekreacyjnych dla dzieci z rodzin z dysfunkcjami.
8. Budowanie sieci współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz wsparcia rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi oraz wspierającymi rodziny w kryzysie – alkoholizm, przemoc w rodzinie,
9. Inicjowanie programów służących rozwojowi młodego pokolenia i rodziny, wzmocnieniu czynników chroniących rodzinę.
10. Rozwijanie lokalnej infrastruktury informacyjnej, edukacyjnej, terapeutycznej wspomagającej rodzinę w rozumieniu i rozwiązywaniu problemów społecznych,
11. Organizowanie na terenie placówek oświatowo – wychowawczych zajęć informacyjno – warsztatowych rozbudowujących wiedzę rodziców na temat rozwoju dzieci i młodzieży.
12. Włączanie rodziców w proces dydaktyczny i wychowawczy w szkołach i przedszkolach.
13. Rozwijanie form opieki krótkoterminowej.
14. Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie.
15. Budowanie systemu wsparcia i edukacji dla rodzin zagrożonych uzależnieniem i przemocą.
16. Budowanie poradnictwa i edukacji dla rodziców w celu szybkiej diagnozy zagrożeń i uzależnienia dzieci i młodzieży.

Realizatorzy:

Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, Samorząd lokalny, organizacje pozarządowe, np. Paślęckie Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie –Punkt Interwencji Kryzysowej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Kościoły, Policja

II. SYTUACJA MATERIALNA RODZINY

Cele operacyjne:

1. Poprawa standardu i jakości życia rodzin umożliwiającą realizowanie funkcji i zadań służących rozwojowi oraz osiągnięciu samodzielności, zaradności, niezależności i odpowiedzialności jej członków.
2. Wspieranie rodzin zagrożonych ubóstwem.

Zadania do realizacji:

1. Diagnoza i monitoring warunków i jakości życia rodziny,
2. Rozbudowa zintegrowanego systemu chroniącego rodzinę przed utratą bezpieczeństwa socjalnego – wsparcie dla rodzin z osobą długotrwale bezrobotną.
3. Rozwój zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin z niepełnosprawnymi członkami rodziny lub osobami starszymi.
4. Dostarczenie usług i świadczeń pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych.
5. Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich posiłków w szkole, wyposażenia w podręczniki i przybory szkolne, wypoczynku w czasie wakacji i ferii zimowych.

Realizatorzy:

Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Samorząd lokalny, organizacje pozarządowe, Kościoły

III. EDUKACJA

Cele operacyjne:

1. Wzbogacenie standardowej oferty dydaktycznej.
2. Promocja i wspieranie uczniów uzdolnionych.

Zadania do realizacji:

1. Włączanie w proces dydaktyczny programów otwierających świadomość młodego pokolenia na problemy osób starszych i ludzi niepełnosprawnych oraz przybliżających tematykę zagrożeń cywilizacyjnych i zachowań prowadzących do utraty bezpieczeństwa fizycznego, zdrowotnego i socjalnego.
2. Organizacja i wspieranie zajęć służących rozwijaniu umiejętności społecznych oraz promowaniu przedsiębiorczości wśród młodego pokolenia,
3. Przygotowanie szkół do pełnienia roli ośrodków skupiających wiedzę z różnych dziedzin nauki w celu umożliwienia wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży oraz przygotowujących uczniów do rozwiązywania problemów intra i interpersonalnych.
4. Przygotowanie procedur umożliwiających wyłaniania, wyróżniania, nagradzania i monitorowania dalszego rozwoju młodzieży szczególnie uzdolnionej.

Realizatorzy:

Placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Samorząd lokalny.

IV. WYCHOWANIE

Cele operacyjne:

1. Wsparcie systemu norm i wartości społecznych gwarantujących prawidłowy przebieg procesu wychowania.
2. Ochrona dzieci i młodzieży przed niedostosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

Zadania do realizacji:

1. Kontynuowanie i wzbogacanie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży.
2. Inicjowanie programów wyłaniania liderów młodzieżowych w różnych sferach życia publicznego.
3. Wspieranie idei wolontariatu oraz innych form aktywności sprzyjających uwrażliwieniu młodzieży na potrzeby innych ludzi i budowaniu postaw prospołecznych oraz podejmowaniu działań na rzecz środowiska lokalnego.
4. Inicjowanie programów informujących o źródłach zagrożeń cywilizacyjnych i kulturowych, metodach i technikach budowania odporności na manipulację medialną, radzenia sobie z naciskiem grupy, sposobach prewencji i radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

Realizatorzy:

Placówki oświatowe, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

V. REKREACJA, SPORT, WYPOCZYNEK

Cele operacyjne:

1. Rozbudowa warunków służących aktywności sportowej i rekreacyjnej młodego pokolenia oraz uczestnictwo dzieci i młodzieży w zajęciach sportowo – rekreacyjnych.
2. Promocja bezpiecznych, sprzyjających rozwojowi zainteresowań form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież zmierzająca do ograniczenia form szkodliwych i przeciwdziałania nudzie.

Zadania do realizacji: ▼

1. Podnoszenie poziomu jakości pracy klubu sportowego.
2. Wspieranie plenerowych imprez sportowych, rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i rodzin.
3. Wyrównywanie dysproporcji w dostępie dzieci i młodzieży do oferty sportowej, rekreacyjnej i turystycznej.
4. Wspieranie zajęć rekreacyjnych i sportowo – rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych.
5. Wspieranie różnych form turystyki krajowej
6. Realizacja projektów służących zdrowemu stylowi życia, przeciwdziałanie uzależnieniom i biernym formom spędzania czasu wolnego.
7. Poszerzenia oferty zajęć pozalekcyjnych.
8. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży w okresie wakacyjnym.

Realizatorzy:

Placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Samorząd lokalny, Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, kluby sportowe.

VI. ZDROWIE I SPRAWNOŚĆ FIZYCZNA

Cele operacyjne:

1. Kompensowanie deficytów zdrowotnych oraz świadczeń i usług z zakresu promocji zdrowia i zadań ze sfery zdrowia publicznego – poza pakietem ubezpieczenia zdrowotnego.

Zadania do realizacji:

1. Wspieranie cyklicznych badań stanu zdrowia i sprawności młodego pokolenia.
2. Realizacja ochrony zdrowia z zakresu zdrowia publicznego (higiena, szczepienia ochronne, itp.)
3. Realizacja programów profilaktycznych i prozdrowotnych w szkole - wady postawy, wzroku, uzależnień i prawidłowego żywienia.
4. Realizacja programów propagujących zasady bezpiecznego zachowania na drodze, ulicy, w domu, w czasie zabawy, na wakacjach, w kontaktach z innymi ludźmi.

Realizatorzy:

Służba zdrowia, samorząd lokalny, placówki oświatowe, Ośrodek Pomocy Społecznej.

VII. BEZPIECZEŃSTWO – PATOLOGIE

Cele operacyjne:

1. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i społecznej pewności siebie dzieci i młodzieży.
2. Przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci i młodzieży.

3. Profilaktyka i prewencja w zakresie podejmowania zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież oraz i przestępczości dotyczącej tej grupy.

Zadania do realizacji:

1. Wspieranie programów ilustrujących zagrożenia, które niesie współczesność oraz sposoby zapobiegania ich występowaniu, uczących radzenia sobie w trudnych sytuacjach, uczących radzenia sobie z manipulacją medialną, grupową, ekonomiczną.
2. Promocja programów profilaktyczno – edukacyjnych realizowanych przez Policję i we współpracy z Policją.
3. Promocja programów profilaktycznych i terapeutycznych związanych z uzależnieniami i adresowanymi do ludzi młodych.
4. Organizowanie szkoleń dla nauczycieli, które pozwolą pedagogom na skuteczniejszą profilaktykę agresji i uzależnień oraz bardziej konstruktywne radzenie sobie z przejawami podejmowania zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież
5. Przeprowadzenie diagnozy skali krzywdzenia dzieci i młodzieży
6. Propagowanie programów przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i szkolnej w środowisku lokalnym.
7. Przestrzeganie zasad programu NIEBIESKA LINIA.
8. Tworzenie programów integrujących i aktywizujących społeczność lokalną na rzecz przeciwdziałania dewiacjom i patologii wśród dzieci i młodzieży.

Realizatorzy:

Samorząd lokalny, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, pedagodzy szkolni, pracownicy Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów alkoholowych, Policja.